

Gevolgen van de stikstofneerslag op de Peel

Maatregelenpakket veehouderij provincie N.-Brabant

In onze vorige nieuwsbrief schreven we dat Provinciale Staten van Noord-Brabant op 7 juli zullen beslissen over het door Gedeputeerde Staten gepresenteerde maatregelenpakket voor de veehouderij, met daarin o.a. een regionaal stand-still op de groei van de veestapel d.m.v. 'stalderen'.

Op 23 juni is dat voorstel in een commissievergadering behandeld. Zie: <http://brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderingen-ps/audio-en-videoverslagen/9104.aspx>.

Veel veehouders, maar ook het Burgerplatform Minder Beesten en WBdP hebben daar ingesproken. Zie: <https://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderingen-ps/audio-en-videoverslagen/9105.aspx>.

WBdP heeft nogmaals benadrukt dat een regionale stop op de groei van de veestapel een essentiële eerste stap is, maar dat er eigenlijk veel meer dient te gebeuren. Om de zeer ernstige gevolgen van de stikstofneerslag op de natuur te verminderen zijn emissie-arme technieken bij lange niet voldoende. Een forse vermindering van de veestapel is vereist.

In deze nieuwsbrief gaan we wat dieper in op de gevolgen van het stikstofoverschot op de Peel.

Gevolgen van het stikstofoverschot in beeld

De gemakkelijkste manier om de gevolgen te laten zien, is wellicht met beelden in plaats van woorden. Zie de volgende twee hoogveenfoto's:

Toch nog wat meer uitleg

Waarom kan het kwaad?

De stikstof is voor zo'n 80% afkomstig van de ammoniakuitstoot uit de veehouderij. Ammoniak (NH₃ en NH₄) uit de mest bestaat voor een groot deel uit stikstof. T.g.v. de ammoniakemissie komt er vanuit de lucht zo'n twee tot drie keer meer stikstof in de Peel terecht dan de hoogveenvegetatie kan verdragen. (In vrijwel alle andere natuurgebieden in de regio is eveneens sprake van een fors overschot.)

Ammoniak is basisch, maar werkt via bacteriën in de grond verzurend. Daardoor raakt de bodemchemie verstoord. Elementen als kalium en magnesium spoelen uit. Het giftige aluminium komt in planten en dieren terecht.

Minstens zo belangrijk voor voedselarme natuurgebieden als de Peel is echter de eutrofiëring (dit betekent voedselrijker worden). De zeldzame, langzaam groeiende vegetatie wordt door de overmaat aan stikstof weggeconcurrerd door algemene, snel groeiende soorten, zoals gras, berken, varens, bramen, brandnetels e.d..

Beheer is niet de oplossing.

Natuurbeheer is slechts symptoombestrijding. Met het zagen/knippen van boomopslag worden alleen de gevolgen bestreden. De overmaat aan stikstof in de bodem wordt er niet noemenswaard mee verminderd. Wanneer wel voedingsstoffen worden afgevoerd, zoals met plaggen, wordt niet alleen stikstof afgevoerd, maar tegelijkertijd ook andere, noodzakelijke mineralen. Het gevolg is dat de voedingsstoffenbalans verstoord blijft.

Daar komt nog bij dat machinaal beheer vaak schade aanricht. In de Peel wordt de kwetsbare veenbodem kapot gereden, waardoor die oxideert en nog voedselrijker wordt.

De noodzakelijke stabilisatie van de waterstand in de Peel is daarom niet te verenigen met extra beheer, in tegenstelling tot wat in het Programma Aanpak Stikstof wordt voorgesteld.

Daarom (we blijven het herhalen): de enige oplossing is minder dieren!

Het door Gedeputeerde Staten voorgestelde 'stalderen' is daartoe een essentiële eerste stap: een stand-still in het aantal dieren per regio, plus 10% korting per stalderingstransactie.